

Übü király

Alfred Jarry 1896-ban írt darabja, az Übü király jócskán megelőzte saját korát. Egy gátlástalan, kisszerű és törtető alak kifigurázása nem lett volna újdonság a kor embere számára - de Übü papa nem pusztán egy jellem karikatúrája volt. A darab sajátos keveréke a bohóckodásnak és egy groteszk, abszurd világnak, maró gúnnyal megírt, sötét paródiája az ostobaságnak, nagyképűségnek és gyávaságnak, egy amorális, gyermeteg embernek, az esztelen hataloméhségnek.

Übüt „paprikajancsi“-nak titulálták születésekor, negatív felhanggal, s valóban az is: a hatalomvágytól elvakult és elvek nélküli ember ferde, nagyhasú, bamba vigyorú, visszataszító tükörképe.

Kevesen voltak, akik védték a darabot megszületésekor. Catulle Mendés, Jarry egyik pártfogója írta: „Macbeth óriási, szennyos paródiája ez... meg Napóleoné... s immár örökre, feledhetetlenül létezik.“ Maga sem tudta, mennyire igaza van - megszületett egy nevetséges, karikaturisztikus alak, aki a 20. században nemcsak életképesnek bizonyult, de bőven talált öngigazolást, s egy idő után korántsem tűnt irreálisnak és fölöslegesen eltúlzottnak. A 20. század ugyanis „olyan bűsz Übüket produkált, akik mellett Jarry Übü papája minden rémséges tette ellenére is elbújhat“.

„Apokaliptikus bohóckodás“, gúnyos, cinikus társadalmi görbe tükör ez, amely megszületése után pár évtizeddel abszurdból ijesztően hihetővé vált.

Ezt a darabot adja elő a PMKK-ban 2011. március 11-én a budapesti Berzsenyi Dániel Gimnázium színjátszó társulata, saját interpretálásban, saját torzított tükör mögött.

Mindenkit szeretettel várunk!